

Î N C H E I E R E
Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ

23 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de avocatul Glușenco Eugeniu în interesele recurenților Grigoriev Nona și Stoianova Alexandra și Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Grigoriev Nona și Stoianova Alexandra împotriva Ministerului Justiției, cu participarea executorului judecătoresc Iacob Miron privind constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curtii de Apel Chișinău din 24 iunie 2015, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Grigoriev Nona și Stoianova Alexandra și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, și menținută hotărârea judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 09 martie 2015,

a c o n s t a t a t:

La 05 septembrie 2014 Grigoriev Nona și Stoianova Alexandra s-au adresat cu cerere de chemare în instanța de judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova în care a solicitat în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești încasarea prejudiciului material în mărime de 29994,30 euro și 1000 lei, prejudiciul moral în mărime de 2100 euro în beneficiul Alexandrei Stoianova, prejudiciului material în mărime de 7008 dolari SUA, 2500 lei, și 1000 lei, prejudiciul moral în mărime de 2100 euro în beneficiul Nonei Grigoriev, și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5500 lei.

În motivarea pretențiilor sale a reiterat că, prin hotărârea judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 12 octombrie 2010 s-a dispus încasarea din contul Elenei Gherman în beneficiul Alexandrei Stoianova a sumei de 29994,30 euro și suma de 1000 lei. La

24 martie 2011 hotărîrea a devenit irevocabilă, ulterior la 14 iunie 2011 titlurile executorii au fost depuse spre executare silită.

Prin hotărîrea judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 21 aprilie 2011 s-a dispus încasarea din contul Elenei Gherman în beneficiul Nonei Grigoriev a sumei de 7008 dolari SUA și suma de 2500 lei. La 12 mai 2011 hotărîrea a devenit irevocabilă, titlu executoriu fiind pus spre executare silită la 14 iunie 2011.

Indică că hotărîrile judecătorești definitive și irevocabile au rămas fără executare până în prezent. Neexecutarea hotărîrii încalcă drepturile garantate de art. 6 paragraful 1 și art. 1 al Protocolului nr.1 a CEDO, până în prezent se află într-o situație continuă de imposibilitate realizare a dreptul la executare.

Afirmă că pentru neexecutarea lor în termen poartă răspundere executorul judecătoresc deoarece nu a întreprins toate măsurile prevăzute de codul de executare, iar statul poartă răspundere pentru acțiunile și inacțiunile executorului judecătoresc. Potrivit jurisprudenței CEDO din cauza că autoritățile naționale nu au întreprins măsuri necesare pentru a asigura executare hotărîrii reclamantul este în drept să pretindă cu titlu de prejudiciu material suma indicată în titlu executoriu.

Consideră că pretențiile înaintate se încadrează în baza prevederilor Legii nr. 87 din 21 aprilie și statul urmează să acorde un prejudiciu moral în mărime de 2100 euro pentru o perioadă de neexecutare de trei ani și șase luni.

Prin hotărîrea judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 09 martie 2015 s-a admis parțial acțiunea înaintată de Grigoriev Nona și Stoianova Alexandra.

S-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova în beneficiul Nonei Grigoriev și Stoianova Alexandra suma de 10 000 lei pentru fiecare reclamant cu titlu de prejudiciu moral și suma de 1500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în total suma de 11500 lei, pentru fiecare, în rest pretențiile formulate s-au respins ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2015 s-au respins apelurile declarate de către Grigoriev Nona și Stoianova Alexandra și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărîrea judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 09 martie 2015.

La 27 iulie 2015 avocatul Glușcenco Eugeniu în interesele recurenților Grigoriev Nona și Stoianova Alexandra a declarat recurs împotriva hotărîrilor judecătorești, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 09 martie 2015 și a decizie Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2015 în partea pretențiilor respinse, și pronunțarea în această parte a unei hotărîri de admitere a acțiunii. Încasarea cheltuielilor de asistență juridică pentru instanța de apel în mărime de 4500 lei și pentru instanța de recurs în mărime de 3000 lei.

În motivarea recursului invocă că, nu este de acord cu decizia instanței de apel în partea pretențiilor respinse. Instanțele investite cu judecarea fondului nu au elucidat pe deplin efectele neexecutării și vinovăția executorului judecătoresc, care nu a întreprins toate măsurile necesare și rezonabile în vederea executării hotărîrilor judecătorești.

Consideră că, instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin toate împrejurările care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, nu a apreciat obiectiv, sub toate aspectele probele la dosar, aplicînd incorect normele de drept material.

Prin urmare, recurentul și-a întemeiat pretențiile invocate în recurs prin prisma prevederilor art.432, alin.(2), lit. a) și b) Cod de Procedură Civilă, care statuează expres că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

La 18 august 2015 recurentul Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2015, hotărârii judecătorești Buiucani mun. Chișinău din 09 martie 2015 solicitând casarea acestora și emiterea unei decizii de respingere a pretențiilor înaintate de Grigoriev Nona și Stoianova Alexandra.

În motivarea recursului a indicat că concluziile instanței de apel contravin practicii judiciare, iar statul nu poate să poarte răspundere pentru debitorii privați în cazul neexecutării hotărârilor.

Consideră că pretențiile înaintate sunt nejustificate, legătura de cauzalitate între încălcare și prejudiciu urmează a fi probate de către reclamânți, ultimii nu au prezentat probe veridice, admisibile, pertinente și concludente care să confirme faptul prejudicierii considerabile, urmînd a demonstra legătura cauzală dintre violarea CEDO și prejudiciul pretins.

Sușine că dreptul de acces la justiție nu poate obliga statul să execute orice hotărîre cu caracter civil. În cazul în care reclamânții au considerat că executorul judecătoresc nu întreprinde toate măsurile necesare, erau în drept de a contesta în instanța de judecată actele emise, acțiunile sau inacțiunile executorului.

Afirmă că reclamânții nu au folosit căile de atac accesibile și efective.

Prin referința depusă la 10 septembrie 2015 avocatul Glușcenco Eugeniu în interesele recurenților Grigoriev Nona și Stoianova Alexandra a reiterat că cererea de recurs nu se încadrează în prevederile art. 432 Cod de procedură civilă. Argumentele invocate nu au relevanță deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procesual. A pledat pentru respingerea recursului declarat de către Ministerul Justiției al republicii Moldova.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii Curții de Apel Chișinău (f.d.130), nu este indicată data expedierii deciziei motivate în adresa participanților la proces, și nici nu există dovada legală de recepționare a ei, motiv pentru care instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și recursurile declarate la 27 iulie 2015 și respectiv la 18 august 2015 sunt depuse în termen, potrivit prevederilor art.434 Cod de Procedură Civilă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt

inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.432 alin.(1) Cod de Procedură Civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de Procedură Civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica un temei prevăzut de art.432 alin.(2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin.(2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcei contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Tot odată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Argumentele invocate de către recurenți poartă un caracter declarativ, și se combat cu probele administrate și nu au suport legal.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate a emis o hotărâre legală, iar argumentele invocate de avocatul Glușcenco Eugeniu în interesele recurenților Grigoriev Nona și Glușcenco Eugeniu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova în cererile de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 Cod de Procedură Civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursurile declarate de avocatul Glușcenco Eugeniu în interesele recurenților Grigoriev Nona și Glușcenco Eugeniu și Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecători

Svetlana Filincova

Maria Ghervas

Dumitru Mardari